

nagyobb öntevékenységre kell szoktatni. Kívánja a kéziügyességek tanítását, a tornaórák számának 2-ről 3-ra való emelését, a játékdélutánok szervezését. A 18. lapon tévesen állítja, hogy a francia nyelv a porosz gimnáziumban fakultatív tárgy, mert az ott kötelező tárgy (L. Lehrpläne u. Lehraufgaben für die höheren Schulen in Preussen von 1901. Halle, 1903.): heti 20 órája van és a harmadik osztálytól kezdve tanítják; az *angol* fakultatív tárgy a gimnázium három felső osztályában. Helytelenítem, hogy az erdélyi községek, hegyek, stb. nevét csak németül említi. — Másik értekezésében a *kirándulások* ügyét ajánlja melegen a tanárok és szülők figyelmébe az ország és népei viszonyainak, a földnek megismertetése és megszerettetése céljából. A kirándulás jó előkészítő az életre is és önállóságra nevel; tanárt és tanítványt közelebb hozza egymáshoz. Részletesen ismerteti azokat a németországi intézményeket, melyek a kirándulásokat megkönnyítik és olcsóvá teszik. (Ezek az árak a háború előtti időből valók: ma oly potom árak hihetetlenek.) — Utolsó helyen említett értekezése inkább helyi jellegű; utasításokat kíván adni az új gimnázium felépítésére és berendezésére vonatkozólag.

Mindhárom dolgozatban sok szép gondolatot, melegséget, ügy-szeretetet és az áll. iskolák iránt tárgyiasságot találtam. Ajánlom azoknak figyelmébe, akik a szász középiskolák belső életét meg akarják ismerni.

Endrei Gerzson.

ÚJ KÖNYVEK.

1. Hazai művek.

A pannonhalmi főapátsági főiskola évkönyve az 1915/16. tanévre. Közzéteszi *Zoltvány Irén* főisk. igazg. Pannonhalma, n 8°, 435 l.

Az Orsz. Református Tanáregyesület Évkönyve az 1915/16. tanévre. Szerk. *S. Szabó József*. XIV. évf. Debrecen, 8°, 42 l. — Hivatalos közlemények.

Balanyi György, Az állampolgári nevelés. Különös tekintettel a középiskolára. Kny. a szegedi vár. főgimn. 1915/16. ért. Szeged, n 8°, 66 l.

Ballai Károly, A magyar kisednevelés fejlődéstörténetének vázlatja 1843—1914. Bpest, Ranschburg G. biz., n 8°, 16 l., 60 f.

Bittenbinder Miklós, A leányközépiskolák szervezésének kérdése. Kny. a Nemzeti Nőnevelés 1916. évf. Bpest, 8°, 30 l.

Haltenberger Mihály, Háborús vonatkozások a földrajz-tanításban. Késmárk, az O. K. T. E. szepesi körének kiadása, 8°, 30 l.

Juba Adolf, A csecsemő és gyermekgondozás tanának ter-

jesztése a népoktatási intézetekben. A Stefánia-Szövetség (IV. Sesselweis-
utca-u. 4.) Kiadványai, 3. sz. Bpest, 8°, 11 l.)

Keller Imre, A jövőnk. Évzáró beszéd. Mezőtúr, k 8°, 21 l.

Kemény Gábor, Párisi tanulmányúti észrevételek. Kny.
az O. K. T. K. XLIX. évf. Bpest, n 8°, 15 l.

**S. Szabó József, Debreceni és sárospataki papok a re-
formáció századában.** A reformáció négy százados emlékére. Debrecen,
Hegedüs és Sándor, 8°, 51 l., 1 K 20 f.

**Szelényi Ödön, Tessedik Sámuel élete és munkássága
(1742—1820).** Iparosok Olvasótára XXII. évf., 7. sz. Bpest, Lampel,
n 8°, 51 l., 60 f.

2. Német könyvek (1916 máj.—aug.).

Achinger C.: Zur Frage der Einheitsschule. Elberfeld, Burchard,
115 l. 1·20 M.

Der Aufstieg der Begabten. Vorfagen. Lpz., Teubner, VI+208 l., 3 M.

Bauer O.: Ziele und Aufgaben des Geschichtsunt. als Gegenwarts-
kunde. Bielefeld, Velhagen & Klasing, IV+152 l. 2·80 M.

Bone C.: Von guter Erziehung. München-Gladbach, Volksvereins-
Verlag, 2·40 M.

Cohn G.: Ethik und Soziologie. Leipzig, Barth, IX+316 l., 10 M.

Die deutsche Schule und die Zukunft. Beiträge zur Entwicklung
des Unterrichtswesens. Gesamm. und hg. v. *J. Wychgram.* Leipzig, Nem-
nich, XVIII+467 l., 7 M.

Diederichs A.: Ein seltenes, ja wunderbares Lehrerleben. Bonn, C.
Georgi, 4·50 M.

Gassmann F.: Sprache und Erlebnis. Zürich, Füssli, IV+147 l.,
2·50 M.

Greissl G.: O. Willmann als Pädagog und seine Entwicklung.
Paderborn, Schöningh, XI+243 l. 5 M.

Grünweller A.: Nationale Einheitsschule oder Deutsche National-
schule? Elberfeld, Burchard, 101 l., —75 M.

Hildebrandt E.: Die schwedische Volkshochschule. Ihre polit. und
soz. Grundlagen. Berlin, Heymann, XVI—155 l., 4 M.

Klemm G.: Kulturkunde auf heimatlicher Grundlage. Dresden, C.
Heinrich, 3·50 M.

Koethe E.—Zancke M.: Pädag. Psychologie, Erziehungs- und Unter-
richtslehre. Lpz., Teubner 124 l., 1·60 M.

Lang L.: Die Einheitsschule. Lpz., Haase, 83 l., 1·25 M.

Langermann J.: Muttersprache und Schulreform. Darmstadt, Fal-
ken-Verlag. 121 l., 2 M.

Loserth J.: Die prot. Schule in Steiermark im 16. Jh. Berlin,
Weidmann, 10 M.

Mollberg A.: Heimat und Charakterbildung. Lpz., A. Haase, 71 l.,
1·35 M.